

از آنجا که جهان آخرت صحنه جلوه و بروز حقایق است لذا کیفیت حشر انسانها با عقاید و اخلاقی و اعمال آنها ارتباط کامل دارد.

و بطور کلی هر انسانی که در دنیا در راه تحصیل و تکمیل اعتقادات صحیح، اعتقاداتی که با براهین قاطع و منطقی ثابت گردیده است گام برداشته و وجود خود را پس از آنکه از خلق و خوی ناپسند پاک و منزّه ساخته به خلق و خوی انسانی آراسته و در انجام وظائف انسانی و اسلامی خود کوشیده است از همان لحظه که حیات مجدد خود را با قدرت پروردگار در روز قیامت باز مییابد و سر از خاک بر میدارد و روبه صحنه قیامت که محکمه عدل الهی است حرکت میکند یا دلی آرام و روحی مطمئن و سیمای نورانی در حالی که فرشتگان الهی او را همراهی و مشایعت میکنند و با بشارتهای مسرت آمیز اطمینان و آرامش بیشتری به وی می بخشند راه خویش را در پیش می گیرد و وارد صحرائی محشر می شود.

ولی کسیکه دمتش از این سرمایه های انسانی خالی و دارای عقائد انحرافی یا اخلاق زشت و ناپاک و یا کردار ناپسند است و بار سنگینی از گناه و عیبها و اوامر پروردگار متعال و تجاوز به حقوق دیگران و ظلم و ستم، بر دوش او سنگینی میکند از نخستین لحظه بازیافتن حیات مجدد خویش آثار این لغزشها و انحرافها در قافه و سیمای اعضا و اندامش منعکس و غرق در ظلمات مترکم، خوار و پریشان به صحنه محشر کشانده میشود.

در این مورد باید توجه داشته باشیم که انسانها چه نیکوکاران و چه بد کاران، در روز قیامت بطور پراکنده و متفرق بسوی صحنه محشر بحرکت در نمیآیند بلکه پیش از شروع به حرکت «گروه بندی» میشوند و از آن پس قوچ قوچ روانه محشر می گردند که قرآن مجید میفرماید:

«يَوْمَ يُنْفَخُ فِي السُّورِ فَمَا لَوْ اَلْوَجَاءُ»

یعنی روز دمیده شدن در صور و زنده شدن مردگان، شما قوچ قوچ به صحنه محشر میآیند.

البته این گروه بندی بر اساس نحوه عقاید و اخلاق و کردار آنها صورت خواهد گرفت و قبل از هر چیزی به انتخاب رهبر و پیروی از آن بستگی دارد؛ میدانیم انسانها هر یک دیندگی دنیا برای خود یک فرد را بعنوان رهبر (یا افرادی را) انتخاب میکنند و گفتار و رفتار او را در نظر میگیرند. گفتار او را سرمشق زندگی و کردار او را الگو و اسوه خود قرار میدهند و این موضوع یعنی انتخاب رهبر و پیروی از

اصول اعتقادی اسلام

قسمت بیست و هفتم

«معاد»

کیفیت حشر انسانها

۳

روشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رساله جامع علوم انسانی

آیت الله حسین نوذری

آن یکی از عوامل مهم سازندگی انسانها است که: خوی رهبر در رعیت جا کند

چرخ اخضر خاک را خضر کند
تأثیر اخلاق رهبر در وجود انسانها از اخلاق پدر و مادر هم بیشتر است که حضرت امیرمؤمنان علیه السلام فرمودند: «التاسن باهرانهم ائمه منهم باآلهم».

یعنی: مردم به پیشوایان خود بیش از پدران و مادران خود شباهت دارند.

اهمیت و ارزش موضوع ولایت اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام که اساس و رکن مهم دین اسلام شمرده شده و این همه احادیث و آثار اسلامی

در باره آن توصیه و تأکید بعمل آورده و علاحه و معیار همه ارزشها محسوب داشته است از همین مطلب سرچشمه می گیرد.

که حضرت سجاد علیه السلام در این مورد فرمودند: با فضیلت ترین نقطه در روی زمین نقطه ای است که در کنار خانه مقدس کعبه میان «رکن و مقام حضرت ابراهیم (ع)» واقع شده است و اگر کسی باندازه مذنی که حضرت نوح (ع) قوم خود را بدین خدا دعوت کرد یعنی ۹۵۰ سال روزها روزه بگیرد و شبها در آن نقطه عبادت بپردازد اما ولایت ما اهل بیت را نداشته باشد این عبادتها هیچ نفع و نتیجه ای بحال او نخواهد داشت؛ در مورد تأثیر انتخاب رهبر در نحوه محشر شدن در روز قیامت حضرت امیر مؤمنان علیه السلام فرمودند:

انعمان صدارة انتخاب رهبر در زندگی دنیا، در آن جهان باین صورت مجسم میشود که هر گروهی در دنیا رهبر خود وارد صحرائی محشر می گردد. قرآن کریم در باره فرعون و فرعونیان میفرماید: «تَفْقَهُمْ قَوَافِقُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَاَوْزِدْ لَهُمُ النَّارَ وَسُقُوتِ الْيَوْمِ الْمَوْجُودِ»

یعنی: فرعون در روز قیامت در پیشاپیش قوم خود بحرکت در میآید و آنها را به آتش دوزخ که جایگاه بسیار بدیست وارد میکند.

ما در مقاله قبل بر اساس احادیثی که از اهل بیت عصمت سلام الله علیهم در رابطه با کیفیت حشر انسانها صادر گردیده است کیفیت حشر مجاهدین راه خدا که با چه عظمت و شکوه خیره کننده ای وارد پیشگاه اقدس الهی میگردند و کیفیت حشر منافقین را که با چه وضع رسوا کننده و پریشانی به صحرائی محشر احضار میشوند، را ذکر کردیم اکنون به توفیق خداوند متعال به ذکر نمونه های دیگری از کیفیت حشر انسانها می پردازیم.

۱- حشر با خواران

کسانی که بجای اینکه پول و ثروت خود را در راه صحیح اقتصادی بکار بندازند و آنرا در جریان تولید مواد لازم زندگی و توزیع صحیح آن و در جریان تعلیم و تربیت و تکامل جامعه و در راه از بین بردن فقر و بیکاری و محرومیت و تقویت نیروی کار و فعالیت و در راه عمران و آبادی و استخراج منابع ثروت بکار بگیرند آنرا در راه «ریا» که وسیله فقر و بیکاری و افلاس و توسعه عقب ماندگی در یکطرف و تشریک و تکاثر ثروت در طرف دیگر است بکار

بیشازند یعنی: شکل صحیح و مستقیم جریان ثروت را کنار گذاشته، شکل غیر الهی و غیر اسلامی یعنی ربا خواری را پیش بگیرند حضرت پیغمبر اکرم (ص) فرمودند: این دسته از افراد «سرنگون» (به شکل حیوانات) محشور می گردند.^۱

۲- حشر حرامخواران

کسانی که راههای حلال و مشروع اقتصادی برای تحصیل مال و ثروت را زیر پا گذاشته به راههای حرام و نامشروع و شکستن حصار قانون مانند رشوه، اختلاس، قمار، سوء استفاده و بلعیدن بیت المال مسلمین، وارد کردن مواد مخدر و خرید و فروش و توزیع آن، تولید مشروبات الکلی و توزیع آن، اختکار، بگرافروشی، بلعیدن منابع ثروت ملت‌های مستضعف، فروش سلاحهای مخرب و کشتن در سایه ايجاد جنگهای ویرانگر دست زده اند و همچنین کسانی که حتی که خداوند متعال در اموال آنها بعنوان خمس و زکات قرار داده است نپرداخته و آنرا بمصرف خود رسانده اند حضرت رسول اکرم (ص) فرمودند: این گروه از افراد بصورت «حوک» که غذاهای آلوده را می بلعد محشور میشوند.^۲

۳- حشر قضاة متخلف

قاضیانی که عهده دار حفظ حقوق ملت و امنیت قضائی می باشند و آنقدر قدرت قانونی دارند که میتوانند با صادر کردن یک حکم، فردی را بیای جویه دار بفرستند و فرد دیگری را به گوشه زندان بپارند و با گرداندن یک قلم بیکر انسانی را آماج شایقهها بسازند درمسند بسیار خطیری قرار گرفته اند که حضرت امیرمؤمنان (ع) فرمودند کسبکه در این مسند می نشیند باید با پیغمبر و یا وصی پیغمبر باشد^۳ در صورتی که قضاوت آنها بر اساس عدل و بر محور استیفاء حق نباشد خدمت بسیار بزرگی را انجام میدهند و خداوند متعال پاداش بسیار زیادی بآنها عنایت خواهد کرد ولی اگر در قضاوت خود از مسیر حق منحرف شوند و از حکم عادلانه چشم پوشی کنند و رأی ظالمانه بدهند حضرت پیغمبر (ص) فرمودند: قاضیان مستگر در روز قیامت با چشمان نابینا محشور می گردند.^۴

۴- علمائی که کردارشان با گفتارشان هماهنگ نیست

علمائیی که در گفتار خود دم از حق و عدالت میزند و مردم را به بکار بستن موازین اسلامی در کلیه

شئون زندگی فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و اخلاقی دعوت میکنند ولی خودشان در عمل موازین اسلامی را مراعات نمیکند و زبانشان یا کردارشان هرگز هم آهنگی ندارد بنا بگفتار حضرت رسول اکرم (ص) در روز قیامت در حالی که زبانهای خود را با دندانهای خود میخوند محشور میشوند.^۵

۵- فرورفتگان در گرداب شهوات حرام

کسانی که در اشباع غریزه جنسی خود راه صحیح و مستقیم را در پیش نگرفته و در گرداب شهوتهای حرام فرورفته اند حضرت پیغمبر (ص) فرمودند این گروه از افراد در روز قیامت در حالی که بوی بد آنها نشانگر اعمال غیر اسلامی آنها است قدم بعرصه محشر میگذارند.^۶

ادامه دارد

۱- سوره نمل آیه ۱۸.

۲- وسائل الشیعه ج ۱ ص ۹۳.

۳- تفسیر برهان ج ۱ ص ۴۱۲.

۴- سوره هود آیه ۹۸.

۵- تفسیر برهان ج ۱ ص ۴۱۲.

۶- وسائل الشیعه ج ۱ ص ۱۸.

۷- بحار الانوار ج ۷ ص ۸۹.

بقیه از بعثت

نشانه های رستگاری را بر سر هر کوی و برزن در سراسر جهان، ثابت و استوار نماید برای اینکه روشنی خواهان از این آفتاب فروزان هدایت، بارقه ای گیرند و رهروان راه، در سیاهچالهای ضلالت گام نهند.

خداوند با بعثت پیامبر صلی الله علیه وآله، نعمتش را بر جهانیان کامل کرد همچنانکه جحش راه، و این ما هستیم که باید با اعمال و کردار و رفتار خود، این بزرگترین نعمت را سپاس گوئیم و از این حجت بالغه پروردگار به خوبی پیروی کنیم و او را در گفتن ها و نوشتن ها، کردارها و رفتارها، آمدن ها و رفتن ها، دوستی ها و دشمنی ها، شیرینی ها و تلخی ها و خلاصه در لحظه لحظه های زندگی الگویی خود قرار دهیم که «ولکم فی رسول الله أسوة حسنة» و تنها در آن صورت است که سعادت دنیا و آخرت نصیبمان

گشته، پیروز و رستگار خواهیم شد.

«هان! ای ملت سرفراز ایران! شما با انقلاب خویش

ونگ جود، با پیامبر صلی الله علیه وآله بیمان خون بسند کچه تا آخرین نفس و آخرین قطره خون پیوندتان و با آن حضرت و تقلبش قرآن و معجزات، مستحکم یگه بدارید و از احکام مقدسه اش قادم جان سیرت، دفاع نمائید؛ پس همداران باد که دستهای بلند و آلوده استعمار و استکبار جهانی، در پی ضربه زدن به این احکام سعادتبخش دراز شده و با کودتایی خرنزده و ناهرنی، مقدسات شما را نشانه رفته است؛ با حدیث و همانگونه که قبل از انقلاب در عمل ثابت کردید و به جهانیان نشان دادید، از قرآن و اسلام و محمده (ص) دفاع کنید و خمینی این وارث بحق پیامبران را بگهوتها در میدان کارزار نگذارید که امتحان بسی سنگین است و ما باید از این امتحان نیز سر بلند درآئیم.

وجه جنالکب گوید امام عزیزم زمان: «مردم باید تصمیم خود را بگیرند؛ یا رفاه و مصرف گرانی و با تحمل سختی و استقلال، و این مسئله ممکن است چند سال طول بکشد ولی مردم ما

یقیناً دومین راه را که استقلال و شرافت و کرامت است انتخاب خواهند کرد».

ای وارثان شهیدان! امروز که تمام مردم دنیا به ما چشم دوخته اند که در ایام صلح و بازسازی چگونه عمل می کنیم، نکنند که زیر این عنوان، ارزشهای انقلاب را ضد ارزش جلوه دهیم و از آرمان مقدس شهیدان چشم پوشی نمائیم، ما امروز در میان دوراهی قرار گرفته ایم با عزت و سربندی و یا ذلت و سقوط؛ نکند که برای «خطام دنیا» و لذات زودگذر از آخرت و لذات جاودانی چشم پوشی نمائیم؛ نکند که برای به زیستن، دست ذلت و گدائی پیش بیگانگان دراز کنیم؛ نکند که حرامها را حلال جلوه دهیم و خدا را از یاد ببریم و التلام.

۱- نهج البلاغه، خطبه دوم.

۲- نهج البلاغه، خطبه ۲۶.

۳- مقدمه ابن خلدون، چاپ بیروت، ص ۱۵۱.

۴- کلمات «تلفظ اسلام و عرب» صفحه ۸۷.